

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120263670
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6120263670.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v právnej veci navrhovateľa: G. T., nar. 2. júna XXXX, bytom P. XXXXX/XX, J. J., t.č. T. XXC, J. J., zastúpený ŠKODA LEGAL, s.r.o., IČO: 47 244 259, so sídlom Jarabinková 17563/20, 801 09 Bratislava a manželky navrhovateľa: W. S. Y., rod. T., nar. XX. mája XXXX, trvale bytom Y. XX, X., zastúpená Mgr. Gabrielou Novákovou, advokátkou, so sídlom AK Nám. A.H. Škultétyho 5, Veľký Krtíš, za účasti maloletej: X. T., nar. XX. augusta XXXX, bytom ako matka, zastúpená opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 37P/54/2020-1123 zo dňa 13. októbra 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. až VII. **p o t v r d z u j e .**

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom, č.k. 37P/54/2020-1123 zo dňa 13. októbra 2021 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) rozhodol nasledovne:

I. Súd manželstvo navrhovateľa G. T., nar. XX.XX.XXXX a manželky W. S. T., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v X., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Žilina, vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX, rozvádza.

II. Súd maloleťu X. T., nar. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky, pričom oprávnenie maloleťu zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach majú obaja rodičia samostatne.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej X. T., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 200,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou X. T., nar. XX.XX.XXXX

1. každý prvý a druhý páry týždeň v kalendárnom mesiaci a každý prvý nepárny týždeň v kalendárnom mesiaci od piatka od 16.30h do nedele do 18.00h

2. počas zimných prázdnin každý páry rok od 24.12. od 10.00h do 26.12. do 18.00h a každý nepárny rok od 30.12. od 10.00h do 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00h, kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1,

3. každý páry rok počas jarných prázdnin od soboty, ktorou začínajú jarné prázdniny od 10.00h do soboty, ktorou jarné prázdniny končia do 18.00h, podľa termínov stanovených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1,

4. každý nepárny rok počas veľkonočných prázdnin od Zeleného štvrtka od 16.30h do Veľkonočného pondelka do 18.00h, kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1,

5. každý rok počas letných prázdnin od 01.07. od 10.00h do 10.07. do 18.00h a od 01.08. od 10.00h do 10.08. do 18.00h, kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1.

V. Otec je oprávnený maloletú v stanovené dni a hodiny od matky prevziať pred bytom matky v mieste bydliska matky a je povinný maloletú v stanovené dni a hodiny matke odovzdať pred bytom otca v mieste bydliska otca.

VI. Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi styk s maloletou umožniť.

VII. Matka je povinná v prípade, že sa styk otca s maloletou nebude môcť uskutočniť zo závažných dôvodov, oznámiť túto skutočnosť otcovi najneskôr 24 hodín pred realizáciou styku a poskytnúť otcovi najbližší náhradný termín na styk v rovnakom rozsahu, počte dní, resp. hodín, počas ktorých sa styk otca s maloletou nerealizoval.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

IX. O trovách dôkazov súd rozhodne samostatným uznesením.

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ (ďalej v texte aj „otec“ alebo „otec maloletej“) sa návrhom domáhal rozvodu manželstva s manželkou a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej X. tak, že maloletá bude na čas po rozvode zverená do jeho osobnej starostlivosti, matka bude povinná prispievať na jej výživu bežným výživným vo výške 300,-Eur mesačne a na úspory sumou 200,-Eur; žiadal upraviť styk matky s maloletou. Z návrhu vyplývalo, že manželstvo s manželkou uzatvárali po relatívne krátkej známosti z dôvodu, že čakali narodenie spoločného dieťaťa; manželka v tom čase zvažovala aj podstúpenie interrupcie, presvedčil ju, aby si dieťa nechali. S manželkou žili v spoločnej domácnosti v Žiline, dochádzal za prácou do Banskej Bystrice, následne sa do Banskej Bystrice presťahovali. Po narodení maloletej sa hádky medzi manželmi začali stupňovať, ich svedkom bola aj maloletá. Zo strany manželky voči nemu dochádzalo k verbálnym aj fyzickým útokom, manželka sa na jeho osobu vyjadrovala vulgárne, a to aj pred maloletou. Hádky vyvrcholili v januári 2020, kedy ho manželka zo spoločnej domácnosti vyhodila. Manželka (ďalej v texte aj „matka“ alebo „matka maloletej“) s rozvodom manželstva súhlasila. Pokiaľ ide o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, žiadala, aby bola maloletá na čas po rozvode zverená do jej osobnej starostlivosti a aby bol otec zaviazaný prispievať na jej výživu výživným spolu vo výške 500,-Eur mesačne tak, že na bežné výživné by bola určená suma 300,-Eur mesačne a na tvorbu úspor suma 200,-Eur mesačne. Manželka v písomnom vyjadrení poprela tvrdenia navrhovateľa ohľadom zamýšľanej interrupcie ako aj dôvody rozvratu manželstva uvádzané navrhovateľom. Uviedla, že po uzavretí manželstva zistila, že navrhovateľ bol počas ich vzťahu vo vzťahu aj s inou ženou, s ktorou plánoval svadbu, čo jej zatajil. Uviedla tiež, že manželova rodina ju odmietala a zosmiešňovala pre jej vek. Náhodne zistila, že navrhovateľ písal aj iným ženám na sociálnej sieti, každý deň vyvolával konflikty. V spoločnej domácnosti definitívne nežijú od 05.03.2020. Pokiaľ ide o navrhovateľa, tento nie je schopný maloletej poskytnúť celodennú starostlivosť; jeho motiváciou je snaha vyhnúť sa plateniu výživného na maloletú.

1.2 Súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 19 ods.2, § 23, § 24 ods.1, 3, 4, § 62 ods.1, 2, 3, 4 a § 75 ods.1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“ alebo „zákon č. 36/2005 Z.z.“). Taktiež aplikoval ustanovenie § 100 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“); pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval ustanovenie § 52 C.m.p.. Súd prvej inštancie ustanovil maloletej opatrovníka v osobe Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, vyjadrením k nemu, písomnými a ústnymi prednesmi účastníkov konania, oboznámil sa so stanoviskami opatrovníka maloletej. Vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, správami z poradensko-psychologického procesu, správami zo sociálneho šetrenia v domácnosti rodičov. Pripojil opatrovnícky spis maloletej a oboznámil sa s jeho obsahom, vyšetrovací spis Okresného riaditeľstva policajného zboru Banská Bystrica, vedený pod ČVS ORP - 760/2/-VYS-BB-2020, vo veci nariadil znalecké dokazovanie, ustanovil znalkyňu PhDr. Zuzanu Mičkovú, PhD., vykonal dokazovanie znaleckým posudkom vypracovaným ustanovenou znalkyňou, na pojednávaní vyslúchol znalkyňu. Oboznámil sa s ďalšími dôkazmi predloženými účastníkmi konania, najmä odborným vyjadrením č. 22/2020 PhDr. Aleny Kopányiovej, PhD., znalkyne z oboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí a poradenská psychológia, súkromným znaleckým posudkom č. 16/2021 od PhDr. Mgr. Eleny Fortis, PhD., znalca v odbore psychológia, odvetvie poradenská psychológia, klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, psychológia sexuality, oboznámil sa s nálezom Ústavného súdu SR, č.k. IV.ÚS 52/2021-72 zo dňa 11.05.2021. Okresný súd vykonal dokazovanie sobášnym listom manželov,

rodným listom maloletého dieťaťa, charakteristikou maloletej z English Kids Club, nezisková organizácia, Žilina, predloženými e-mailovými správami medzi rodičmi, oznámením PhDr. Jaroslavy Martinkovej, poradenského psychológa a terapeuta, oznámením pediatra maloletej Mgr. Lucie Belovičovej, správou pediatra zo dňa 08.10.2021, správou Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou Banská Bystrica zo dňa 26.09.2021, pomery rodičov zisťoval z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica vo vzťahu k prípadnému uchádzaniu sa o zamestnanie, vykonal dokazovanie oznámením Okresného dopravného inšpektorátu Banská Bystrica, oznámením Sociálnej poisťovne, oznámením Daňového úradu Žilina vo vzťahu k spoločnosti NOVEL, spol. s r.o.. Oboznámil sa s matkou predloženými nákladmi vo vzťahu k starostlivosti o maloletú.

1.3 Na základe vyššie uvedeného dokazovania okresný súd mal preukázaný objektívny a kvalifikovaný rozvat vzťahu medzi účastníkmi konania a ustálil, že manželstvo účastníkov konania si neplní a ani do budúcnosti nemôže plniť svoj spoločenský účel vyplývajúci z jeho základných funkcií. Obaja manželia pritom s rozvodom manželstva súhlasili; okresný súd mal preukázané, že v ich vzťahu chýba vzájomná dôvera, rešpekt, úcta, ako aj vzájomná citová náklonnosť. Manželstvo účastníkov konania je formálnym zväzkom. Na základe uvedeného mal okresný súd za preukázané splnenie predpokladov uvedených v ustanovení § 23 zákona č. 36/2005 Z.z.; preto manželstvo účastníkov konania rozviedol.

1.4 Okresný súd ustálil, že spornou medzi manželmi bola otázka zverenia maloletej do starostlivosti toho ktorého z rodičov; v priebehu konania bolo nariadených viacero neodkladných opatrení vo vzťahu k úprave rodičovských práv a povinností, najmä vo vzťahu k styku otca s maloletou a plateniu výživného. Vo vzťahu k otázke výchovného prostredia maloletej matka poukazovala na podozrenie z týrania maloletej zo strany otca a otec na nevhodné, vulgárne správanie matky voči nemu aj pred maloletou, ako aj podozrenie z manipulácie maloletej. Obaja rodičia spochybňovali svoje rodičovské zručnosti. Aj z uvedeného dôvodu okresný súd nariadil znalecké dokazovanie, vo vzťahu k výchovnému prostrediu maloletej vnímal aj súkromný znalecký posudok a odborné vyjadrenie predložené zo strany matky. Prihliadol tiež na znalecký posudok vypracovaný v rámci trestného konania vedeného voči otcovi na podnet matky, ktoré bolo právoplatne zastavené. Zo všetkých predložených posudkov aj odborných vyjadrení vyplynulo, že obaja rodičia sú po osobnostnej i emočnej stránke schopní a vyspelí zabezpečovať osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa; ani u jedného z nich neboli prítomné patologické prvky v správaní ohrozujúce priaznivý vývin dieťaťa. Bol však preukázaný ich vzájomne narušený vzťah, výrazná nedôvera sprevádzaná negatívnymi emocionálnymi prejavmi sa vo väčšej miere prejavovala zo strany matky voči otcovi. Znalkyňa matkin postoj voči otcovi pripísala jej emočnému prežívaniu; jej správanie voči otcovi je poznačené výraznou emočnou nestabilitou, psychickou nepohodou vyplývajúcou z nespokojnosti s výberom partnera, nevyrovnaním sa s rozpadom partnerského vzťahu, ktoré vytvára bariéru v jej komunikácii s otcom i schopnosti prijať ho ako rovnocenného partnera v rámci výkonu jeho rodičovskej role. Postoj otca je opačný, matku prijíma, resp. snaží sa ju prijať ako rovnocenného partnera v rámci výkonu ich rodičovskej role, ku kontaktu s matkou pristupuje pokojnejšie, konanie otca však matka považuje za provokáciu. Zo znaleckého posudku pre okresný súd vyplynulo, že maloletá zatiaľ nevníma domov z hľadiska bydliska, ale z aspektu starostlivosti, ktorú jej aktuálne poskytuje matka; obrazom domova maloletej sú matka aj otec. Striedavá osobná starostlivosť pre maloletú nie je vhodnou alternatívou, a to vzhľadom na jej sociálnu adaptáciu na dve rôzne rodinné prostredia s nevyhnutnou adaptáciou v rôznych predškolských zariadeniach. Uvedené by komplikovalo proces stabilizácie maloletej. Znalkyňa zároveň konštatovala deštruktívny vzťah medzi rodičmi, ktorí využívajú všetky dostupné možnosti k posilneniu pozitívneho sebaobrazu a znehodnocujúci štýl správania pre vytvorenie negatívneho obrazu druhého rodiča. Obaja sa sústredili na stratégiu riešenia konfliktov spôsobom „vyhráš - prehráš;“ maloletá však nemá odmietavý postoj ani k jednému z rodičov. Z dokazovania nevyplývalo, že by sa maloletá otca bála, má k nemu vytvorený pozitívny vzťah. Znalkyňa odporučila zveriť maloletú do osobnej starostlivosti matky, avšak iba za predpokladu, že matka bude akceptovať, rešpektovať a podporovať otca vo výchove. Za dôležitý aspekt znalkyňa označila ochotu akceptovať, rešpektovať a podporovať maloletú v utváraní vzťahu k druhému rodičovi, čo je problematické práve u matky. Ak by matka trvala na zúženom kontakte otca s maloletou len na dve hodiny týždenne na referáte poradensko-psychologických služieb príslušného úradu práce, znalkyňa by odporučila maloletú zveriť do osobnej starostlivosti otca.

1.5 Pri zverení maloletej do starostlivosti toho ktorého z rodičov okresný súd zdôraznil, že prihliadal na najlepší záujem maloletého dieťaťa, potrebu stabilizácie maloletej, aby zásah zo strany súdu v čo najmenšej miere zasahoval práve ju a jej priaznivý vývin. Konštatoval pritom, že maloletá sa od októbra

2020 nachádza v osobnej starostlivosti matky; v starostlivosti nedostatky zistené neboli, o maloletú je riadne postarané po materiálnej aj emocionálnej stránke. Pokiaľ mal otec výhrady, tieto nesmerovali voči starostlivosti matky o maloletú, ale správaniu sa matky voči jeho osobe a voči maloletej. Otec rovnako preukázal vhodné podmienky na výchovu dieťaťa. Súd prvej inštancie však zo znaleckého posudku PhDr. Mičkovej i PhDr. Fotis a z odborných vyjadrení PhDr. Kopányiovej i PhDr. Martinkovej, ako aj z posudku Mgr. Kollárovej zistil, že matka je v súčasnosti tou osobou pre maloletú, ktorá jej poskytuje pocit istoty, bezpečia, domova. U matky je v popredí hierarchický model, u otca organický, kamarátsky; tieto modely sa vzájomne dopĺňajú. Výchovný štýl matky okresný súd nepovažoval za dôvod, ktorý by ju mal diskvalifikovať z výkonu osobnej starostlivosti o maloletú. Vychádzajúc z uvedeného, napriek vyjadreniam znalkyne i odporúčeniu kolízneho opatrovníka okresný súd prihliadal predovšetkým na to, aby maloletá bola vo výchovnom prostredí, ktoré je v súčasnosti pre ňu najpriaznivejšie, kde je zastabilizovaná a má pocit istoty a bezpečia. Okresný súd mal zato, že maloletá považuje domácnosť matky za svoj domov, matka je pre ňu aj vzhľadom k jej veku primárnou vzťahovou osobou, s otcom sa pravidelne stretáva a na uvedený systém je v súčasnosti zvyknutá. Za rozporné so záujmom maloletého dieťaťa tak okresný súd považoval možnosť jej opätovného vytrhnutia z jej primárneho prostredia a nastaveného režimu. Okresný súd uprednostnil stabilitu súčasného výchovného prostredia maloletej aj napriek skutočnosti, že otec je schopný poskytnúť maloletej tiež podnetné výchovné prostredie. Napriek súčasnému nastaveniu matky voči otcovi videl okresný súd najlepší záujem maloletej v stabilite jej výchovného prostredia; prihliadol na to, že rodičovská komunikácia sa vplyvom poradenského procesu zlepšila a maloletá je v pravidelnom kontakte s otcom v jeho domácnosti. Narušený, deštruktívny vzťah bol preukázaný medzi oboma rodičmi; rovnako na strane otca ako aj matky v ich partnerskej rovine. Uvedené má vplyv na výkon ich rodičovskej role. Nemožno tak len matku diskvalifikovať z výkonu osobnej starostlivosti o maloletú. Z uvedených dôvodov okresný súd maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky.

1.6 Nakoľko okresný súd zveril maloletú do starostlivosti jedného z rodičov, rozhodol o úprave vyživovacej povinnosti druhého rodiča; výživné určil vo výške 200,-Eur mesačne, ktoré považoval za primerané odôvodneným potrebám maloletej. Vychádzal z kritérií uvedených v § 75 ods. 1 Zákona o rodine; prihliadal na potreby maloletej, príjmy a majetkové pomery rodičov. Obaja rodičia pritom navrhovali druhému rodičovi určiť vyživovaciu povinnosť vo výške 200,-Eur mesačne; z uvedeného okresný súd vyvodil, že suma 200,-Eur mesačne zodpovedá potrebám maloletej.

1.7 Okresný súd zároveň upravil styk oprávneného rodiča s maloletým dieťaťom, pričom prihliadal na blízky vzťah otca a maloletej, skutočnosť, že v súčasnosti sa styk otca s maloletou realizuje v domácnosti otca s nočným prespatím maloletej každý druhý víkend. Maloletá domácnosť otca pozná, má tam svoj priestor a veci, nejde pre ňu o neznáme prostredie. Prihliadal tiež na skutočnosť, že to bola matka, ktorá sa bez súhlasu otca s maloletou presťahovala do Žiliny, z čoho vyplýva, že v súčasnosti je obmedzená možnosť kontaktu otca s maloletou v priebehu týždňa, čo aj na pár hodín. Preto okresný súd upravil styk otca s maloletou na tri víkendy v mesiaci a vychádzal z prv vydaného neodkladného opatrenia, v ktorom bol upravený naopak styk matky s maloletou v rozsahu troch víkendov v mesiaci. Pozitívny vzťah maloletej s otcom bol potvrdený znalkyňou, matka ho nepopierala. Takýmto rozsahom styku podľa názoru okresného súdu bude mať otec zabezpečenú možnosť podieľať sa na výchove maloletej, upevňovať si vzájomnú citovú väzbu a spoločné zážitky; aj matka bude mať k dispozícii víkend, kedy bude môcť plánovať voľnočasové aktivity. Vzhľadom na potrebu stanovenia pevných pravidiel, okresný súd upravil styk otca s maloletou aj počas prázdninových, resp. sviatočných dní; preberanie a odovzdávanie maloletej okresný súd upravil tak, ako doposiaľ prebiehalo na základe nariadeného neodkladného opatrenia. Bolo potrebné, aby rodičia rovnakou mierou znášali náklady a čas na dopravu v súvislosti s prevzatím a odovzdaním maloletej. Napokon maloletá je na takýto systém zvyknutá.

1.8 Napokon okresný súd uviedol, že zvažoval uložiť rodičom, resp. niektorému z nich výchovné opatrenie z dôvodu ich deštruktívneho vzťahu. Z vykonaného dokazovania však skôr vyplynula potreba individuálnej psychoterapie ako spoločenského poradenského procesu; okresný súd ponechal na rodičoch, aby preukázali svoj úprimný záujem na úprave ich vzťahu. Ak sa dobrovoľná psychoterapia u rodičov minie účinku, neabsolvujú ju a ich vzťah bude naďalej ohrozovať priaznivý vývoj maloletej, môže súd pristúpiť k nariadeniu primeraného výchovného opatrenia.

1.9 Pri rozhodovaní o trovách konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 52 C.m.p., dôvody na priznanie trov konania niektorému z rodičov neboli zistené a preukázané. Okresný súd ale rozhodol, že o

trovách dôkazov rozhodne samostatným uznesením, nakoľko na poslednom pojednávaní bola vypočutá znalkyňa, ktorá je oprávnená znalečne si vyúčtovať v lehote 10 dní od uskutočnenia jej výsluchu.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ (ďalej aj „odvolateľ“) v rozsahu II. až VII. výroku z dôvodov uvedených v § 62 ods.1 C.m.p. a § 365 ods.1 písm. h) C.s.p.. Tvrdil tak, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci a napadnuté rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu v I. a VIII. výroku potvrdil a vo výrokoch týkajúcich sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej (II. až VII. výrok) rozsudok okresného súdu zmenil nasledovne:

Súd maloletú X. T., nar. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti otca, pričom oprávnenie maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach majú obaja rodičia samostatne.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletej X. T., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 200,-Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletou X. T., nar. XX.XX.XXXX:

- každý prvý a druhý páry týždeň v kalendárnom mesiaci a každý prvý nepárny týždeň v kalendárnom mesiaci od piatku od 16.30h do nedele do 18.00h,

- počas zimných prázdnin každý páry rok od 24.12. od 10.00h do 26.12. do 18.00h a každý nepárny rok od 30.12. od 10.00h do 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00h, kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1,

- každý páry rok počas jarných prázdnin od soboty, ktorou začínajú jarné prázdniny od 10.00h do soboty, ktorou jarné prázdniny končia do 18.00h, podľa termínov stanovených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1,

- každý nepárny rok počas veľkonočných prázdnin od Zeleného štvrtka od 16.30h do Veľkonočného pondelka do 18.00h, kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1,

- každý rok počas letných prázdnin od 01.07. od 10.00h do 10.07. do 18.00h a od 01.08. od 10.00h do 10.08. do 18.0h, kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1.

Matka je oprávnená maloletú v stanovené dni a hodiny od otca prevziať pred bytom otca v mieste bydliska otca a matka je povinná maloletú v stanovené dni a hodiny otcovi odovzdať pred bytom matky v mieste bydliska matky.

Otec je povinný maloletú na styk s matkou riadne pripraviť a matke styk s maloletou umožniť.

Otec je povinný v prípade, že sa styk matky s maloletou nebude môcť uskutočniť zo závažných dôvodov, oznámiť túto skutočnosť matke najneskôr 24 hodín pred realizáciou styku a poskytnúť matke najbližší náhradný termín na styk v rovnakom rozsahu, v počte dní, resp. hodín, počas ktorých sa styk matky s maloletou nerealizoval.

2.1 V konkrétnostiach navrhovateľ argumentoval, že súd prvej inštancie rozhodol v rozpore s najlepším záujmom maloletej, nakoľko nesprávne vyhodnotil skutočnosti a dôkazy predložené v konaní. Okresný súd napriek vyjadreniam znalkyne a odporúčeniu kolízneho opatrovníka konštatujúc, že otec vie pre maloletú vytvoriť podnetné výchovné prostredie, uprednostnil stabilitu výchovného prostredia pred najlepším záujmom maloletej. Stabilita výchovného prostredia však nie je len abstraktný princíp, ktorý by bol hodný ochrany sám o sebe; tento princíp má byť chránený len v tej súvislosti, či je skutočne v najlepšom záujme dieťaťa. Pokiaľ ide o stabilitu výchovného prostredia, otec maloletej zdôraznil, že matka túto „stabilitu“ dosiahla taktiež podaním trestného oznámenia na otca pre podozrenie z týrania blízkej a zverenej osoby, ktoré však bolo zastavené, nakoľko bolo nepochybné, že sa skutok nestal. Takto si matka zabezpečila dlhotrvajúce vylúčenie osoby otca zo života maloletej a mala tak ospravedlniteľný dôvod, prečo nedodržiava viaceré súdne rozhodnutia. Získala tak najmä čas na ovplyvňovanie maloletej. Túto stabilitu zlegalizoval súd prvej inštancie, keď dočasne zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky a zrušil tak iné, prv vydané rozhodnutie, ktorým mala byť maloletá odovzdaná do starostlivosti otca. Následne tzv. stabilitu výchovného prostredia upravil a zlegalizoval súd prvej inštancie tak, že upravil styk otca v takom rozsahu, že bol oprávnený stretávať sa s maloletou jedenkrát v kalendárnom týždni v rozsahu 2 hod. na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica. Došlo tak k legalizácii protiprávneho konania matky a takýmto rozhodnutím okresný súd nerešpektovaním viacerých súdnych rozhodnutí matkou potrestal maloletú a otca. Zároveň vo vzťahu k stabilite výchovného prostredia súd prvej inštancie úplne odignoroval dôkazy predložené otcem; stabilitu výchovného prostredia bude zabezpečovať ten rodič, u ktorého sú badateľné symptómy instability.

2.2 Za nesprávny považoval otec maloletej záver súdu prvej inštancie o narušenom, deštruktívnom vzťahu, ktorý mal byť preukázaný medzi oboma rodičmi, a teda rovnako na strane otca, ako aj matky. Otec tvrdil, že preukázal, že pôvodom všetkých konfliktov bola matka maloletej; neexistuje jediný konflikt, ktorý by zapríčinil on. O tom, že sa snaží s matkou napriek všetkým jej excesom a výmyslom vychádzať primerane ako s druhým rodičom spoločnej dcéry, svedčia správy kolízneho opatrovníka a závery pribratého znalca. Otec vyjadril presvedčenie, že tak ako sa matka dlhodobo správala k nemu a ako sa správala k maloletej pokiaľ žili spolu v jednej domácnosti, tak sa správa k maloletej aj teraz a bude sa tak správať aj v budúcnosti. Krik a nadávky patria ku štandardnému správaniu matky, táto nie je schopná udržať svoje emócie pod kontrolou, ak sa veci nevyvíjajú podľa jej predstáv, začne byť nervózna, kričí a nadáva. Stáva sa tak pre svoje okolie svojim spôsobom nebezpečnou, nie je možné ani len predvídať jej správanie. Otec uviedol, že obava o maloletú je ten najdôležitejší dôvod, prečo ju žiada do jeho starostlivosti; maloletú nechce odtrhnúť od matky, vníma dôležitosť matky v živote maloletej. Zmenou starostlivosti sa však snaží eliminovať potencionálnu hrozbu verbálnych a fyzických útokov zo strany matky voči maloletej. Mal za to, že ním predložené dôkazy vykresľujú excesy, nálady, postoj a celkové správanie matky maloletej; takéto správanie nie je možné považovať za normálne a za také, ktoré by bolo základom pre vytvorenie stabilného výchovného prostredia. Odvolateľ ďalej poukázal na niektoré situácie, ku ktorým v čase trvania spoločnej domácnosti bežne dochádzalo a ktoré preukazoval zvukovými nahrávkami. Tvrdil, že súd prvej inštancie sa takýmito situáciami absolútne nezaoberal. Skutočnosť, že matka sa dokázala pred úradmi aspoň sčasti ovládať, neznamená, že tomu tak skutočne je; ovládanie je len formou jej dobrej sebaaprezentácie. Otcom prekladané nahrávky boli z bežných denných situácií; takúto reakciu mala matka aj 24.12.2020, keď sa s ním matka maloletej najprv rozprávala normálnym tónom, zrejme v omyle, že je kamarátom jej staršej dcéry, avšak akonáhle zistila, že sa rozpráva s otcom maloletej, zmenila rétoriku, z reči a postoja bolo cítiť nenávisť. Aj uvedené otca utvrdilo, že prostredie matky nie je vhodným prostredím pre zdravý vývoj maloletej a nie je ani prostredím výchovným, ktoré by malo byť pozitívnou motiváciou pre budúcnosť maloletej. Otcom predkladané nahrávky preukazujú, čo všetko matka maloletej dokáže povedať a urobiť, ak je nahnevaná a otec vyjadril obavu, že maloletá bude vychovávaná v nervóznom a stresujúcom prostredí. Nadštandardná starostlivosť matky po materiálnej stránke nie je v dôsledku stresujúceho a nervózneho prostredia postačujúca; maloletá pre svoj zdravý psychický vývoj potrebuje najmä pozitívne, pokojné a stimulujúce prostredie.

2.3 Vo vyššie naznačenom smere otec maloletej poukázal na závery znalkyne, ktorá analyzovala prejav matky používajúcej expresívne výrazy a prejavujúcej hnev a ktoré preukazujú u matky maloletej silnú emocionálnu vzrušivosť, nestabilitu v správaní matky, a teda hrozbu pre maloletú. Otec mal zato, že matka maloletej svoje emocionálne excesy ani v budúcnosti nebude eliminovať, svoju emočnú nestabilitu nedokáže ovládať. Zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky predstavuje ohrozenie jej ďalšieho zdravého vývoja; pokračujúce správanie matky môže u maloletej viesť k rôznym emocionálnym problémom, poruchám správania, budúcim problémom vo vytváraní partnerských alebo obdobných vzťahov a taktiež k neúcte autorít. Otec vyjadril presvedčenie, že matka postoj k nemu ako druhému rodičovi ani v budúcnosti nezmení.

2.4 Otec maloletej sa vyjadril k vykonanému dokazovaniu, poukázal na závery znalkyne, z ktorých vyplýva postoj matky k nemu ako druhému rodičovi a závery, z ktorých vyplýva, že aj znalkyňa vnímala emočnú instabilitu u matky maloletej. Naproti tomu znalkyňa pozitívne vnímala vzťah maloletej k otcovi; odporučila i výchovnú starostlivosť otca, ktorý je pre maloletú dôležitým podporným prvkom pre rozvíjanie zdravej sebaúcty, zdravého rozvíjania sociálnej interakcie a neskôr utvárania vzťahu k opačnému pohlaviu. Znalkyňa tiež konštatovala ovplyvňovanie maloletej vo vzťahu k otcovi; maloletá sa správa tak, aby napĺňala očakávania matky. V prípade, že bude maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, bude pod neustálym tlakom, aby naplnila očakávania matky a pokiaľ k tomu nedôjde, dôjde k naplneniu obavy, že maloletá bude vystavená hnevu, kriku a iným prejavom psychického nátlaku zo strany matky. Otec maloletej považoval za nesporné, že existuje snaha matky oslabiť jeho rodičovskú rolu k maloletej v potrebe „odstrániť“ otca zo života matky a zo života maloletej. Zrejme uvedené viedlo matku k tomu, aby podala trestné oznámenie pre týranie blízkej a zverenej osoby; trestné stíhanie bolo aj reálne vedené len na základe výmyslov matky. Otec tvrdil, že s uvedenými skutočnosťami sa okresný súd nevyšporiadal.

2.5 Aj znalkyňa odporučila zveriť maloletú do starostlivosti otca, uvedený záver podmienila tým, že matka bude akceptovať, rešpektovať a podporovať otca vo výchove. Ak však bude pretrvávajúť hostilný postoj a

celková animozita matky k otcovi, odporučila maloletú zveriť do osobnej výchovnej starostlivosti otca. K tomuto odvolateľ zdôraznil, že matka vôbec neprehodnotila svoj postoj k otcovi ako druhému rodičovi, absolútne ho odmieta rešpektovať ako druhého rodiča.

2.6 Súd prvej inštancie zároveň podľa tvrdení odvolateľa neprikladal žiadnu dôležitosť a vážnosť vyjadreniam kolízneho opatrovníka, ktorý sa plne stotožnil so závermi znaleckého posudku, nenamietal ho a odporučil zverenie maloletej do osobnej starostlivosti otca. Opatrovník mal za to, že zverenie maloletej otcovi je v najlepšom záujme maloletej vzhľadom na pozitívny psychický vývin maloletej. Na takéto stanoviská kolízneho opatrovníka aj na poslednom pojednávaní súd prvej inštancie neprihliadol.

3. Matka maloletej v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca poukázala na skutočnosť, že voči výroku o styku otca s maloletou sa neodvolala z dôvodu, že otec maloletej na pojednávaní prezentoval ako má maloletú rád, navrhla odvolaciemu súdu posúdiť interval styku otca s maloletou vzhľadom k novým skutočnostiam, ktoré neboli k dispozícii a navrhla určiť styk s otcom takým spôsobom, akým prebieha v súčasnosti, teda každý druhý víkend.

3.1 Matka tvrdila, že v správaní otca nastali po vyhlásení rozsudku vážne zmeny, pre ňu je tak evidentné, že záujem otca nesmeroval k maloletej, ale jeho skutočným záujmom bolo ublížiť matke cez maloleté dieťa. Charakter otca preukazujú aj jeho správy o svojej nadriadenej. Matka v písomnom vyjadrení namietala kvalitu styku otca s maloletou po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie, pričom maloletá matke spomínala, že otec nikdy nie je s ňou, je stále len so starkou a tetou. V bydlisku otca sa styk nerealizuje, do bytu otec maloletú odviezol až na odovzdanie. Maloletá sa po celý čas realizácie styku nachádza v T. 126 s matkou otca, tá sa o ňu stará a otec si rieši svoje súkromné záležitosti. Maloletú tak otec necháva v prostredí, ktoré je jej neznáme a v prostredí svojej sestry. O svojej sestre aj matke sa pritom otec počas vzťahu s matkou maloletej vyjadroval negatívne. Trávenie voľného času s matkou otca nie je adekvátne, po celý čas pozerajú televízor, zrejme telenovely. Matka si za účelom zistenia týchto skutočností najala aj služby Detektívnej informačnej služby, s.r.o., ktorá zistila, že otec pri jazde autom s maloletou prechádza cez plnú čiaru vo väčšej rýchlosti aj v čase nevyhovujúceho počasia. Takisto porušil dopravné predpisy, keď prešiel na semafor s červenou.

3.2 Matka dala do pozornosti odvolaciemu súdu, či je v záujme maloletej tráviť čas s otcom, ktorý sa o ňu nezaujíma a necháva ju v starostlivosti osoby, ktorú maloletá nepozná, trikrát do týždňa. Navrhla tak odvolaciemu súdu posúdiť interval styku s otcom.

3.3 K argumentácii otca matka zdôraznila, že otec maloletej opomenul uviesť, že psychický stav maloletej, ktorý manifestoval v separačnú úzkosť, vyvolal otec, keď maloletej tvrdil, že matka s ňou nechce byť, a to v čase, kedy si ju bez náležitej psychickej prípravy ponechal na základe rozhodnutia súdu vo svojej dispozícii. Uvedené bolo pre maloletú psychotraumou spojenou so silným pocitom úzkosti, strachu, separácie, ohrozenia, že matka ju nechce, čo vyplýva aj z posudku č. 7/21 znalkyne Mgr. Kollárovej. Uvedené matka považovala za bezcitný prístup otca k maloletej, ktorý pokiaľ by ju mal skutočne rád, nezneužíval by ju na svoje ciele. Matka maloletej spochybnila závery znaleckého posudku PhDr. Mičkovej; mala zato, že tento posudok obsahuje vážne nedostatky a v rámci otázok smerovaných k záverom posudku sa správala arogantne, hrubo a neprofesionálne. Znalkyňa neuvádzala, aké postupy používala v rámci psychodiagnostického interview, znalkyňa neuvádzala metódy, ktoré pri vyšetrení maloletej použila. Ak znalkyňa vyjadrila svoje subjektívne názory, nejde o posudok, lebo ten musí byť založený na výsledkoch znaleckého skúmania a nie na domnienkach znalca. Nesprávnych informácií je v tomto znaleckom posudku veľký počet, znalkyňa v častiach znaleckého posudku podsúva situáciu, ktorá sa nestala, aby to zlepšilo dojem z otca. Znalkyňa negatíva otca zamlčala a matke pripisovala negatíva, ktoré ani nemá. Vyjadrila svoje presvedčenie, že dieťa potrebuje zodpovedného rodiča a nie priateľa - kamaráta; svoju argumentáciu v tomto smere podporila odbornými článkami.

3.4 Matka maloletej zároveň mala za to, že znalkyňa nesprávne vyhodnotila jeden z dôležitých dotazníkov, vyprodukovala lživý znalecký posudok. V tomto smere matka poukázala na porovnanie výsledkov matky a otca a ustálila, že vykazuje omnoho nižšie skóre pri negatívnych vlastnostiach ako otec maloletej.

3.5 Vo vzťahu ku zvukovým nahrávkam matka tvrdila, že otcom predložené zvukové záznamy nie sú pravé a vytvorené pre daný účel, čo podporuje aj právny zástupca píšuci o tom, že záznamy nie je

dobre počuť a sú poskracované. Už návrh samotný je fabuláciou a nezodpovedá potrebe pravdivého opísania skutočností. Namietla, že doložená zvuková nahrávka s označením zo dňa 19.11.2019 v uvedený deň nemohla byť vyhotovená s poukazom na to, že na tejto mala hovoriť, že nepotrebuje mať žličník vyoperovaný. K uvedenému poskytla tvrdenie, že žličník jej bol vyoperovaný už 10.9.2019, z čoho vyvodila nesprávnosť dátumu vyhotovenia zvukovej nahrávky. V rámci súdneho konania pred súdom prvej inštancie žiadala, aby bolo zistené, či zvukové nahrávky boli upravované a kedy a kde boli zhotovené; tomuto dokazovaniu sa otec maloletej pre istotu vyhol.

3.6 Matka maloletej v písomnom vyjadrení zároveň spochybnila osobu konajúcu za kolízneho opatrovníka a mala za to, že táto bola výlučne na strane otca a nehájila najlepší záujem maloletého dieťaťa. Pre pracovníčku kolízneho opatrovníka nebol postačujúci výsledok znaleckého dokazovania v rámci trestného konania, nebrala ohľad na maloleté dieťa v rámci konania o nahradenie súhlasu matky; kolízny opatrovník tiež v písomnom vyjadrení do konania o výkon rozhodnutia navrhol matke uložiť pokutu. V tomto smere poukázala na závery nálezu Ústavného súdu SR, sp.zn. IV.ÚS 52/2021 zo dňa 11.05.2021 vydaného v súvislosti s prejednanou vecou. Na základe uvedeného ustálila, že kolízny opatrovník od počiatku hájil záujmy otca maloletej, stál na jeho strane napriek tomu, že jeho úlohou bolo hájiť záujmy maloletého dieťaťa.

3.7 Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu odporučil odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca, matku zaviazat' prispievať na výživu maloletej a upraviť jej styk s maloletou. Poukázal na svoje ústne a písomné vyjadrenia pred súdom prvej inštancie a mal za to, že závery v nich uvedené sú v najlepšom záujme maloletej s ohľadom na jej pozitívny psychický a fyzický vývin.

4. Otec maloletej v ďalšom vyjadrení (replika) zotrval na podanom odvolaní a dôvodoch v ňom uvedených. Naďalej tvrdil, že jediný záujem, ktorý sleduje, je aby maloletá mala najlepšie podmienky pre svoj zdravý, najmä psychický vývoj; matka možno dokáže maloletej zabezpečiť lepšie materiálne zázemie; materiálne hodnoty však otec nepovažuje za hodnoty, ktoré by mali byť hodnotami morálnymi.

4.1 Tvrdil, že maloletej zabezpečuje starostlivosť vo vlastnom byte a v rodinnom dome jeho rodičov, a to podľa toho, kde sa maloleté rozhodne byť; v oboch domácnostiach má maloletá vytvorené vhodné prostredie. Mal za to, že v poskytnutých detektívnych správach je viacero nedostatkov, na ktoré konkrétne poukázal.

4.2 K záverom znaleckého posudku zdôraznil, že ich považuje za závery vyplývajúce z komplexného znaleckého skúmania; zo znaleckého posudku k jednotlivým záverom uviedol, že odpovede matky pri pohovore so znalcom boli rozporné; z uvedeného dôvodu znalkyňa závery vyhodnocovala vo vzájomnej súvislosti iných dotazníkov a použitých metód. Naopak, znalkyňa odpovede otca považovala za konzistentné.

4.3 Otcom predložené nahrávky boli vyhotovené za účelom, aby vedel preukázať, že matka sa nedokáže ovládať a hnev obracala často aj voči maloletej. Nahrávky sú originálne a neupravované; matka mohla žiadať o preverenie originality zvukových nahrávok; toto nežiadala zrejme vo vedomosti, že na nahrávkach je zvukový záznam zachytávajúce jej prejavy.

4.4 Vo vzťahu k postoju opatrovníka odvolateľ zdôraznil, že matka jeho postavenie nepochopila; kolízny opatrovník zastával najlepší záujem maloletej. Opatrovník vyvinul maximálnu snahu, aby rodičia maloletej dosiahli konsenzus, toto matka odmietala a odmieta naďalej. Ak kolízny opatrovník navrhol maloletú zveriť do starostlivosti otca, urobil tak z dôvodu, že je to otec, ktorý má lepšie predispozície pre výkon starostlivosti o maloletú, lepšie predispozície na zachovanie vzťahu s druhým rodičom, čo vyplýva aj zo znaleckého posudku.

4.5 Odvolateľ napokon zdôraznil, že dodržiaval všetky súdne rozhodnutia, snažil sa komunikovať s matkou maloletej, vyvinul maximálnu snahu, aby s matkou dokázali fungovať ako rodičia. Napriek uvedenému maloletú dlhé mesiace nevidel, matka mu ju odmietala dať, porušovala tak viacero súdnych rozhodnutí. Otec napriek tomu súdne rozhodnutia rešpektoval z dôvodu najlepšieho záujmu maloletej; nechcel matke dať najmenšiu príležitosť na to, aby situáciu ďalej vyhrcovala.

5. Matka maloletej vo vyjadrení (duplika) na repliku odvolateľa uviedla, že maloletá býva často po styku s otcom chorá; naposledy došlo k vážnemu zanedbaniu zdravotnej starostlivosti a matka musela s maloletou navštíviť nefrológa.

5.1 Matka vyjadrila presvedčenie, že otec nikdy nemal záujem o riadnu starostlivosť o maloletú; uvedené potvrdzuje skutočnosť, že otec s maloletou netrávi čas vo svojom byte, ale je u svojej matky. V tejto domácnosti podmienky prešetrované neboli, maloletá trávi čas so svojou starou matkou, ku ktorej nemá blízky vzťah. Otec sa v domácnosti zdržiava málo a aj v takom prípade trávi čas na mobile. V domácnosti starej matky maloletá nemá vhodné podnetné prostredie; vhodné prostredie sa vytvára športom, tancom prípadne umeleckými aktivitami.

5.2 Vo vzťahu k tvrdeniam otca zároveň uviedla, že tento morálne hodnoty myslel len sarkasticky; on je ten, ktorý vyhľadáva ženy podľa hrúbky peňaženky; za prioritné považuje majetkové zabezpečenie, zabezpečuje sa cez partnerku.

5.3 Otec maloletej zároveň vytvára ďalšie dôkazy, takéto konanie vyplýva z jeho povahy zdokumentovanej znaleckým posudkom. V danej veci sa bude konať v priestupkovom alebo trestnom konaní. Zároveň uviedla, že vynaložila dostatok finančných prostriedkov v rámci súdneho konania, aby zvrátila deštruktívny vplyv otca na maloletú; klamstvá otca ju neprekvapujú, s takýmito postupmi otca sa stretla sama s tým, že otec maloletej vyhľadával solventné ženy; predpoklad solventnosti bola kúpa motorového vozidla v hotovosti. Charakter otca preukazuje aj skutočnosť, že skopiroval databázu klientov svojho zamestnávateľa a využíval ju vo svoj prospech.

5.4 Matka maloletej spochybnila konanie opatrovníka maloletej a opätovne aj závery znaleckého posudku.

5.5 Vyjadrila sa, že maloletá je v súčasnosti pokojná a vyrovnaná, chodí do predškolského zariadenia; napreduje a doháňa vymeškaný čas. Má vytvorené zázemie, množstvo kamarátov, s ktorými sa stretáva aj mimo škôlky. Chodí lyžovať, dvakrát týždenne navštevuje tanečný krúžok, má záujem chodiť na krúžok spevácky. Spokojnosť maloletej sa odráža aj na jej výsledkoch; opätovná zmena prostredia by bola pre maloletú devastujúca.

5.6 Matka navrhla prehodnotiť rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k úprave styku z dôvodu, že otec nie je schopný sa o maloletú postarať, jeho prejavy o schopnosti starostlivosti o maloletú sú len prejavmi a prax je iná. Maloletá sa počas styku nachádza na inom mieste ako tvrdí otec, čo je dôkazom toho, že sa o maloletú postarať nevie; nevie ani variť a z toho dôvodu mu vyhovuje, aby starostlivosť o maloletú vykonávala jeho mama a sestra. Napokon otec maloletú pri každej ceste zo Žiliny do Banskej Bystrice ohrozuje v motorovom vozidle, čo vyplýva zo správy detektívnej kancelárie.

6. Otec maloletej v ďalšom vyjadrení polemizoval s tvrdeniami matky; ďalšie nové (podstatné) argumenty neuviedol.

7. V ďalšom vyjadrení doručenom súdu dňa 24.03.2022 matka maloletej dala na vedomie, v ktorých termínoch sa styk otca s maloletou nerealizoval.

8. Otec maloletej v ďalšom vyjadrení poukázal na vyjadrenie znalkyne, ktorá konštatovala, že pokiaľ matka zotrvá na postoji nestretávania sa otca s maloletou s výnimkou dvoch hodín prostredníctvom odborného pracovníka, odporúča maloletú zveriť do osobnej starostlivosti otca a zároveň poukázal na skutočnosť, že situácia začína opätovne eskalovať. Podľa jeho názoru sa doposiaľ nikto nezaoberal ním predloženými zvukovými záznamami; nebol by rád, aby sa situácia v nich zaznamenaná opakovala, o čom svedčia posledné skutočnosti. K uvedenému pripojil prepis sms komunikácie s matkou maloletej, z ktorej vyplýva, že matka maloletej sa na neho a na jeho rodinu vyjadruje vulgárne a hanlivo; oznamuje mu, že styk o ďalšie dva týždne sa realizovať nebude a že mieni podať trestné oznámenie na sestru otca. Z uvedeného otec maloletej vyvodil, že matka má plán v podobe trestného oznámenia; je možné, že dôjde k fyzickým útokom na maloletú aby matka mohla zlegalizovať podanie trestného oznámenia. Vyjadril presvedčenie, že nový plán matky bude prepracovaný do väčších detailov, aby

dosiahla minimálne obmedzenie styku otca s maloletou; ak by bola maloletá pod výlučným vplyvom matky, malo by to fatálne následky na psychiku maloletej.

9. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods. 1, 2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. v napadnutom rozsahu, výrokoch II. - VII. ako vecne správny potvrdil.

9.1 Podľa § 387 ods. 1,2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky navrhovateľa, ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie. Preskúmaním spisového materiálu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci vykonal dostatočné dokazovanie, zistil skutočný stav veci, zistený skutočný stav posúdil správne a na základe toho aj správne vo veci rozhodol. Okresný súd z dôvodu, že mal preukázaný trvalý rozvrat manželských vzťahov manželstvo účastníkov rozviedol a z dôvodu, že účastníci konania ako rodičia maloletej dcéry nežijú spolu a spoločne nezabezpečujú výchovu a výživu maloletej, upravil výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu. Okrem výrokov týkajúcich sa zverenia maloletej do starostlivosti matky a určení výživného, okresný súd upravil styk otca s maloletou počas bežných, ale aj prázdninových a sviatočných dní. Je zrejmé, že odvolateľ výrok rozsudku súdu prvej inštancie o rozvoze manželstva odvolaním nenapadol; napadol výroky vo vzťahu k úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvoze manželstva najmä z dôvodu, že nesúhlasil so zverením maloletej do starostlivosti matky. Inak výroky o výživnom a úprave styku argumentačne nenapadol; pokiaľ ide o úpravu styku a vyživovacej povinnosti, žiadal po zverení maloletej do jeho starostlivosti rovnako upraviť styk matky s maloletou a jej vyživovaciu povinnosť.

11. Odvolanie navrhovateľa, otca maloletej nie je dôvodné.

Po preskúmaní spisu a záverov súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje so závermi okresného súdu, že v danom prípade existujú objektívne preukázané skutočnosti vedúce k jednoznačnému záveru, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel; manželstvo nespĺňa žiadnu so svojich spoločenských funkcií. Manželia sú vo významnom konflikte, ktorý má za následok výrazný vplyv aj na otázku úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvoze manželstva. Odvolanie proti výroku, ktorým súd prvej inštancie manželstvo účastníkov konania rozviedol, podané nebolo; rozsudok okresného súdu sa v tejto časti stal právoplatným. Postoj manželky k bývalému manželovi odzrkadľuje aj skutočnosť, že v zákonnej lehote požiadala o zmenu priezviska, ktoré niesla po manželovi.

11.1 K výroku o rozvoze manželstva odvolací súd iba dodáva, že pokiaľ odvolateľ navrhoval rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. potvrdiť, vzhľadom na absenciu odvolania čo do výroku o rozvoze manželstva nebol dôvod na potvrdenie už právoplatného výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie.

12. Po súhlase účastníkov konania s rozvodom manželstva súd prvej inštancie správne rozhodoval o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletej na čas po rozvoze manželstva; otázka zverenia maloletej do starostlivosti rodičov bola najvýznamnejšou otázkou, ktorú súd prvej inštancie riešil vykonaným dokazovaním.

12.1 Pre odvolací súd je zrejmé, z akého dôvodu súd prvej inštancie maloletú zveril na čas po rozvoze manželstva do osobnej starostlivosti matky a v nadväznosti na túto skutočnosť upravil vyživovaciu povinnosť otca a jeho styk s maloletou. Vo všeobecnosti pri zverení maloleteho dieťaťa prichádza do úvahy zverenie dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov, prípadne zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Z vykonaného dokazovania pre okresný súd správne vyplynulo, že v danom prípade nie je zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti vhodnou formou, a to najmä s prihliadnutím na najlepší záujem maloletej, potrebu na adaptáciu maloletej v rôznych sociálnych prostrediach, proces stabilizácie maloletej by bol komplikovaný. Je zrejmé, že súd prvej inštancie v tomto smere vnímal deštruktívny vzťah rodičov maloletej; okresný súd uzavrel, že obaja rodičia využívajú

všetky dostupné možnosti k posilneniu sebaobrazu a znehodnocujúci štýl správania pre vytvorenie negatívneho obrazu rodiča a použitie stratégie riešenia konfliktu „vyhráš - prehráš“. Odvolací súd s uvedeným záverom súdu prvej inštancie v celom rozsahu súhlasí; konfliktom rodičov je popretkávaný celý súdny spis, dôkazy v ňom obsiahnuté ho preukazujú; tento konflikt je obojstranný, prítomný vo vyjadreniach a prednesoch bývalých manželov, v niektorých výslovné a z niektorých vyplýva „medzi riadkami“.

12.2 Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že obaja rodičia maloletej majú vhodné podmienky pre starostlivosť o maloleté dieťa; s výhradami majú obaja rodičia porovnateľné osobnostné vlastnosti zaručujúce riadnu starostlivosť o maloleté dieťa; individuálne majú obaja rodičia potenciál pre priaznivé rozvíjanie psychického vývinu maloletej; žiaden z rodičov sa doposiaľ nediskvalifikoval zo starostlivosti o maloleté dieťa. Je paradoxné, že napriek uvedeným konštatovaniam bolo u maloletej zistené psychické napätie; z vykonaného dokazovania je zrejmé, že uvedené vyplýva z trvajúceho konfliktu rodičov, ich vzájomných postojov, nedostatku potrebnej komunikácie, väčších či menších konfliktov vyhrotených v poslednej fáze partnerského vzťahu a ktoré sa preniesli do vzťahu rodičov po ich rozchode.

12.3 V takomto a obdobných prípadoch je rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti toho ktorého rodiča zložitejšie ako v prípadoch, keď jeden z rodičov záujem o starostlivosť o maloleté dieťa nemá, starostlivosť o maloleté dieťa zanedbáva, prípadne sa svojim konaním zo starostlivosti o maloleté dieťa diskvalifikuje.

13. Vyššie uvedené skutočnosti neodôvodňujú záver, že by v najlepšom záujme maloletej bolo jej zverenie do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Takémuto rozhodnutiu v súčasnej dobe bráni skutočnosť, že maloletá je vo veku takmer piatich rokov. Pomerne dlhú dobu bola sice v starostlivosti oboch rodičov počas trvania ich manželstva, nemožno ale poprieť, že v najmenšom veku bola naviazanosť maloletej väčšia na matku, ktorú je potrebné vnímať pre maloletú ako primárnu vzťahovú osobu. Inak to nebolo ani po rozpade partnerského vzťahu; otec maloletej prakticky bezprostredne po rozpade partnerského vzťahu podal návrh na rozvod manželstva (v ktorom žiadal zverenie maloletej do svojej starostlivosti) spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia (v ktorom žiadal zveriť maloletú do svojej starostlivosti). Okrem určitej doby po vydaní neodkladného opatrenia uznesením č.k. 37P/54/2020-188 zo dňa 20.09.2020 je maloletá nepretržite v starostlivosti matky s tým, že určité obdobie matka otcovi styk s maloletou (svojevoľne) neumožňovala a určitú dobu bol styk otca s maloletou len v nevyhnutnom rozsahu dvoch hodín, za prítomnosti matky na referáte poradenskopsychologických služieb Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Až v neskoršej dobe dochádza neodkladným opatrením k rozšíreniu styku otca s maloletým dieťaťom (uznesenie č.k. 37P/54/2020-974 zo dňa 01.07.2021).

13.1 Pokiaľ súd prvej inštancie maloletú zveril na čas po rozvode manželstva do starostlivosti matky, vychádzal z vykonaného dokazovania najmä pokiaľ ide o predložený znalecký posudok znalcom ustanoveným súdom, znaleckým posudkom vypracovaným na žiadosť matky, odbornými vyjadreniami vypracovanými na žiadosť matky čo do zistenia, že matka je v súčasnosti tou osobou pre maloletú, ktorá jej poskytuje pocit istoty, bezpečia a domova. Okresný súd ustálil potrebu zastabilizovania maloletej v prostredí, ktoré je pre maloletú najpriaznivejšie, kde je zastabilizovaná, kde má pocit domova a bezpečia; maloletá sama v súčasnosti považuje domácnosť matky za svoj domov; matka je pre ňu primárnou vzťahovou osobou, s otcom sa stretáva a na tento režim je zvyknutá.

13.2 Uvedený záver súdu prvej inštancie odvolateľ poprel a namietal predovšetkým stabilitu výchovného prostredia, v ktorom sa maloletá v súčasnosti nachádza; poprel tak stabilitu výchovného prostredia matky.

13.3 K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že odvolateľ v podanom odvolaní poskytuje argumentáciu, ktorá skutočne stabilitu výchovného prostredia matky spochybňuje. Hodnotenie dôkazov, ktoré poskytol otec maloletej, je však izolované bez toho, aby rozsiahle vykonané dôkazy hodnotil aj vo vzájomných súvislostiach, resp. jednotlivé skutočnosti podáva z hľadiska svojho subjektívneho názoru a subjektívnych predstáv o stabilite výchovného prostredia matky.

13.4 V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie okrem iného zodpovedá požiadavkám na riadne odôvodnenie rozhodnutia (§ 220 ods.2 C.s.p.) aj v tom, že poskytuje odpoveď na otázku, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a najmä, ako vyhodnotil

vykonané dôkazy. Súd prvej inštancie aplikoval zásadu voľného hodnotenia dôkazov, hodnotil dôkazy jednotlivo a v ich vzájomných súvislostiach a na základe takto vykonaného hodnotenia dôkazov dospel k záveru o potrebe zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky, a to z dôvodu potreby ďalšej starostlivosti o maloleté dieťa v prostredí, na ktoré je zvyknutá, v ktorom je zastabilizovaná, v ktorom má pocit bezpečia a istoty. Rovnako odôvodnil, z akého dôvodu neakceptoval odporúčanie kolízneho opatrovníka o potrebe zverenia maloletej do starostlivosti otca a z akého dôvodu sa odklonil od záverov znaleckého posudku, v ktorom znalkyňa ako vhodnejšiu alternatívu navrhla zverenie maloletej do starostlivosti otca.

13.5 Stabilita výchovného prostredia nie je abstraktný princíp, ktorý by bol hodný ochrany sám o sebe, ale má byť chránený len v súvislosti s tým, či je skutočne v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. S uvedeným tvrdením otca sa odvolací súd stotožňuje. Ak odvolateľ zdôraznil, že matka maloletej dosiahla stabilitu výchovného prostredia (zrejme tým mal na mysli skutočnosť, že maloletá je od rozpadu partnerského vzťahu okrem krátkeho obdobia v starostlivosti matky) podaním trestného oznámenia, odvolací súd zdôrazňuje, že nie je zástancom vzájomného podávania trestných oznámení rodičmi v čase rozvodového konania. Podanie trestného oznámenia je právom každej fyzickej a právnickej osoby najmä v prípade, pokiaľ má podozrenie z toho, že bol spáchaný trestný čin. Iba skutočnosť, že v trestnom konaní bolo zistené, že skutok sa nestal, nediskvalifikuje matku zo starostlivosti o maloleté dieťa; bez ďalšieho to neznamena, že podanie trestného oznámenia bolo účelové.

13.6 Otec matku obviňuje z toho, že podaním trestného oznámenia získala čas na ovplyvňovanie maloletej. Uvedené tvrdenie je potrebné hodnotiť v kontexte ďalších zistených skutočností. Z obsahu spisu vyplýva, že to bol otec maloletej, ktorý opustil spoločnú domácnosť, maloletú ponechal v starostlivosti matky. Návrhom vo veci samej sa síce domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bola maloletá zverená do jeho osobnej starostlivosti, takýto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý už uznesením č.k. 37P/46/2020-35 zo dňa 09.03.2020 v spojení s uznesením odvolacieho súdu (č.k. 15CoP/12/2020-94 zo dňa 29.04.2020) z dôvodu, že starostlivosť o maloletú bola zabezpečená u matky. Od rozpadu partnerského vzťahu až do vykonateľnosti uznesenia č.k. 37P/54/2020-188 zo dňa 24.09.2020 bola maloletá v prevažnej osobnej starostlivosti matky, otec mal upravený styk s maloletou. Prevažná starostlivosť matky o maloletú tak nebola len a výlučne následkom podaného trestného oznámenia, ale faktickým stavom (opustenie spoločnej domácnosti) a právnym stavom založeným rozhodnutiami o návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia.

13.7 Nemožno dôvodne tvrdiť, že súd prvej inštancie otcom namietanú stabilitu zlegalizoval rozhodnutím, ktorým maloletú zveril do starostlivosti matky a zrušil prv vydané neodkladné opatrenie, ktorým maloletú odovzdal do starostlivosti otca. Súd prvej inštancie (ako aj odvolací súd konajúci v odvolacích konaniach proti rozhodnutiam, ktorými bolo dočasne rozhodnuté vo veci starostlivosti o maloletú) uviedol, že k rozhodnutiu o odovzdaní do starostlivosti otca došlo z dôvodu, že matka nerešpektovala rozhodnutia ohľadom úpravy styku otca s maloletou; maloletú svojvoľne premiestnila do iného mesta a nerešpektovala zákaz zapísania maloletej do predškolského zariadenia súdnym rozhodnutím. V tomto smere súd prvej inštancie poukázal na Nález Ústavného súdu IV. ÚS 52/2021-72 zo dňa 11.5.2021 vydaný v prejednávanej veci, keď ústavný súd spôsob riešenia porušenia súdnych rozhodnutí prostredníctvom zmeny výchovného prostredia hodnotil ako neproporcionálny a zasahujúci do práv maloletého dieťaťa s ohľadom na jeho vek. Práve z nálezu ústavného súdu vyplýva potreba stability výchovného prostredia dieťaťa; z kontextu jeho odôvodnenia je zrejme, že ústavný súd považoval stabilitu výchovného prostredia neodkladným opatrením o odovzdaní maloletej do starostlivosti otca za narušenú.

13.8 Nestabilitu výchovného prostredia matky otec maloletej preukazoval aj zvukovými nahrávkami verbálnych atakov matky na otca ako aj na maloleté dieťa. K uvedenému zaujala stanovisko znalkyňa konštatovaním, že sa nevyjadruje k pravosti nahrávky, interpretuje psychologický odkaz; uvedené sa premietlo do ďalších záverov, ktoré si súd prvej inštancie osvojil, najmä pokiaľ ide o emočnú nestabilitu a psychickú nepohodu matky. Otázkou verbálnych prejavov matky sa už súd prvej inštancie zaoberal v rozhodnutí o prvom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keď prejavy matky považoval za jej ojedinelé zlyhanie. Odvolací súd k uvedenému dodáva, že z rozhodovacej činnosti mu je známa nie ojedinelá prax, keď jeden z partnerov natočí (nahrá) vzájomnú hádku takým spôsobom, že druhého partnera najprv vyprovokuje, svoje vyjadrenia následne zmení na pokojný tón (smerujúci k uzmierneniu, vyriešeniu problému), avšak pre iné účely (súdne) použije tú časť, kde vyprovokovaný

partner kričí, prípadne nadáva a nahrávajúci partner kľudným hlasom žiada pokojné riešenia. Iba predloženie zvukovej nahrávky bez preukázania kontextu udalostí, za ktorých nahrávka vznikla a bez preukázania širšieho časového intervalu predchádzajúceho verbálnemu ataku, nemá obsah nahrávky nespochybniteľne taký význam, ako jej otec maloletej pripisuje. V konečnom dôsledku obsah nahrávky znalkyňa interpretovala, tento obsah poskytol znalkyni podklady pre vypracovanie osobnostnej štruktúry matky a nebol pre znalkyňu dôvodom, pre ktorý by matku maloletej zo starostlivosti o ňu vylúčila.

13.9 Predchádzajúca argumentácia dáva odpoveď aj na odvolacie tvrdenie otca, že záver súdu prvej inštancie o deštruktívnom vzťahu rodičov má byť preukázaný medzi oboma rodičmi. Tento záver vyplýva zo záverov predloženého znaleckého posudku; znalkyňa po znaleckom vyšetrení rodičov a maloletej ustálila, že rodičia sa správajú k sebe bez akceptovania pravidiel slušného správania..., realizujú rozporné tvrdenia a dôkazové materiály proti druhému rodičovi..., obaja rodičia využívajú všetky dostupné možnosti k posilneniu pozitívneho sebaobrazu seba samého a znehodnocujúci štýl správania pre vytvorenie negatívneho obrazu druhého rodiča. Vzájomné reakcie rodičov pritom nemožno vnímať iba na obdobie po rozpade partnerského a manželského vzťahu; vzájomný vzťah rodičov sa vyvíjal aj počas manželstva a aj pred jeho uzavretím. Aj keď obaja rodičia poukazujú na rozdielne dôvody rozpadu partnerského vzťahu, k jeho „vytvoreniu“, resp. „rozvoju“ v súčasnej podobe nepochybne prispel aj iný vzťah, ktorý mal mať navrhovateľ pred svadbou s matkou maloletej. Podanie návrhu na rozvod manželstva s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletej do starostlivosti otca k ochladeniu partnerského konfliktu neprispelo; rovnako ako mu neprispeli ďalšie „drobnosti“ vyplývajúce zo súdneho spisu, napr. „náhodné“ stretnutie pred parkoviskom nákupného centra. Nemožno tak dôvodne tvrdiť, že znalkyňou zistený deštruktívny vzťah medzi rodičmi je vyvolaný len správaním sa matky maloletej.

13.10 Navyše aj ďalšiu argumentáciu otca je potrebné vnímať nie izolovane, ale v kontexte ďalších zistených skutočností. Otec tvrdí, že tak ako sa matka k nemu a k maloletej správala počas partnerského vzťahu, tak sa správa a bude sa správať aj v budúcnosti..., ...matka ak sa veci nevyvíjajú podľa jej predstáv, začne byť nervózna, kričí a nadáva..., ...nemožno predvídať jej správanie..., ...stáva sa pre svoje okolie nebezpečná. Otec maloletej (inak tvrdiaci, že sa snaží s matkou maloletej vychádzať primerane ako s druhým rodičom) rozťáča špirálu obvinení, ktoré preukázané nie sú; ktoré znalkyňa z odboru psychológia nezistila (nebezpečnosť pre okolie). V zásade zisteným negatívom matky je iba skutočnosť, že jej správanie je výrazne ovplyvnené dlhodobou nespokojnosťou s partnerom; reaktívne reaguje na zlý výber partnera, zlostou, hnevom. Emocionálne prejavy agresívneho charakteru sa u matky posilňujú správaním otca, ktorý je schopný reagovať na matkine prejavy pokojne. Vo vzťahu k maloletej, iba cez vzťah matka - dcéra, negatíva zistené nie sú.

14. Záverom znaleckého posudku otec maloletej pripisuje obsah, ktorý tieto nemajú. Aj znalecký posudok je potrebné hodnotiť ako dôkaz jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach s ostatnými vykonanými dôkazmi; žiaden dôkaz nemá predpísanú silu. Samotné konštatovania vyplývajúce zo znaleckého posudku rovnako nie je vhodné hodnotiť jednotlivo, vytrhávať ich z kontextu a vzájomných súvislostí.

14.1 Aj keď závery znaleckého posudku vo vzťahu k osobnostným vlastnostiam a osobnostným predpokladom pre starostlivosť o maloletú vyznievajú pre otca maloletej priaznivejšie, znalkyňa neprijala jednoznačný záver o potrebe zverenia maloletej do starostlivosti otca. Naopak, v prejednávanej veci vylúčila iba zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti. Vo vzťahu k rodičom znalkyňa konštatovala dôležitosť oboch rodičov pre zdravý psychický vývoj maloletej. Pre zverenie jednému z rodičov znalkyňa odporučila, že

a/ v prípade, ak matka zotrvá na postoji nestretávania sa otca s maloletou s výnimkou 2 hodín týždenne prostredníctvom odborného pracovníka referátu odporúčam zveriť maloletú do osobnej výchovnej starostlivosti otca;

b/ v prípade rozhodnutia matky akceptovať, rešpektovať a podporovať otca vo výchove odporúčam ponechať maloletú v osobnej starostlivosti matky.

Z výkladu uvedených konštatovaní znalkyne, gramatického a logického rozboru jej záverov je zrejmé, že jednotlivé formy starostlivosti o maloletú podmieňuje v zásade obsahom postoja matky k otcovi maloletej.

14.2 Z uvedeného vychádzal aj súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí pokiaľ ide o zverenie maloletej do osobnej starostlivosti toho ktorého z rodičov. Za konštatovania, že rodičovská komunikácia rodičov sa aj vplyvom poradenského procesu zlepšila a maloletá je v pravidelnom kontakte s otcom v

jeho domácnosti, mal za naplnenú podmienku uvedenú v znaleckom závere pre ponechanie maloletej v osobnej starostlivosti matky. Uvedený záver súdu prvej inštancie tak vychádza zo zistenia skutočného stavu veci a nie je výsledkom nesprávneho právneho posúdenia.

14.3 Odvolací súd dáva do pozornosti oboch rodičov nielen odporúčania znalkyne vyplývajúce zo znaleckého posudku, ale aj precízne odporúčania súdu prvej inštancie vo vzťahu k potrebe odstránenia vzájomných rozporov; apel na absolvovanie psychoterapie, a to individuálnou formou tak, aby sa zistené deštruktívne vzťahy medzi rodičmi napravili. Obsah spisu nastavuje obom rodičom zrkadlo dôsledkov ich konfliktov. Podstatné je, aby v ňom nevideli iba vlastné záujmy a predstavy, akým spôsobom realizovať starostlivosť o maloleté dieťa a vlastné predstavy o úlohe druhého rodiča vo výchove maloletého dieťaťa. Podstatné je, aby rodičia vnímali potreby maloletej, jej najlepší záujem, ktorý nie je v právnej vojne dvoch rodičov majúcich vhodné osobnostné predpoklady pre výchovu maloletého dieťaťa (vo frekvenciách trestných oznámení, frekvenciách neodkladných opatrení, fotodokumentácii maloletej pred odovzdaním a po prevzatí maloletej, využití detektívnych služieb, neočakávaných stretnutí na parkoviskách a pod.), ale v stabilite výchovného prostredia a rovnocenného a rovnoprávneho vzťahu a styku s oboma rodičmi. Obaja rodičia sú pre maloletú dôležití, k obom rodičom má maloletá vytvorený pozitívny vzťah a prostredie oboch rodičov je pre maloletú podnetné.

15. V nadväznosti na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd dospel k vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, pokiaľ maloletú zveril na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matky.

16. Otec maloletej odvolaním napadol aj výroky III.-VII. rozsudku okresného súdu, ktorými súd prvej inštancie upravil vyživovaciu povinnosť otca, rozsah jeho styku s maloletou ako aj spôsob odovzdania maloletej, riadnu prípravu na styk a povinnosť poskytnutia náhradného termínu na styk otca s maloletou v prípade nemožnosti realizácie styku v súdom upravenom termíne. Uvedené výroky ale otec napadol len vo vzťahu k ich závislosti na výroku o zverení maloletej do starostlivosti matky; úpravu vyživovacej povinnosti a úpravu styku žiadal upraviť zrkadlovo a podmienene od zverenia maloletej do jeho starostlivosti. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie čo do zverenia maloletej do starostlivosti matky za vecne správne, nebol dôvod na zmenu alebo zrušenie výrokov o úprave vyživovacej povinnosti, úprave styku a závislých výrokov k výroku o úprave styku.

17. Pokiaľ otec maloletej v odvolaní a ďalších vyjadreniach poukazoval na ďalší exces v správaní matky maloletej voči jeho osobe a jeho rodinným príslušníkom odvolací súd v tejto skutočnosti nevidel dôvod na zmenu rozhodnutia o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky; v tvrdenom správaní matky videl ojedinelé vybočenie (exces) so stavu, ktorý už bol pred rozhodnutím súdu prvej inštancie ustálený (pravidelný styk otca s maloletou) a ktorý trval od rozhodnutia súdu prvej inštancie (13.10.2021) do rozhodnutia odvolacieho súdu (15.06.2022).

17.1 Odvolací súd zároveň v matkou tvrdých skutočnostiach nevzhliadol dôvody pre zmenu rozsahu styku otca s maloletou. Dobrý vzťah medzi otcom a maloletou, podnetné prostredie otca a jeho osobnostné predpoklady by za iných okolností odôvodňovali aj možnosť stretávania sa otca s maloletou aj počas bežných pracovných dní; uvedené ale vzhľadom k miestu pobytu matky (Žilina) a otca (Banská Bystrica) sa javí ako nereálne. Úprava bežného styku otca v rozsahu troch víkendov zodpovedá potrebe rovnocenného a rovnoprávneho styku maloletej s oboma rodičmi, právu maloletého dieťaťa na starostlivosť zo strany oboch rodičov a v konečnom dôsledku aj rodičovskému potenciálu otca. Treba zdôrazniť, že je žiadúce, aby otec maloletej počas styku s maloletou zabezpečoval starostlivosť o ňu prevažne osobne. Nemožno však zakázať, aby maloletá nepoznala aj bližšie rodinné prostredie otca, ktoré je tvorené jeho rodičmi, súrodencami, prípadne ďalšími osobami; poznanie širšej rodinnej identity maloleté dieťa nepochybne obohacuje. Otec však musí dbať, aby starostlivosť o maloleté dieťa v takomto prostredí bola adekvátna veku, psychickej a rozumovej vyspelosti maloletej, jej potrebám a doposiaľ detským predstavám o stretávaní sa s rodičom, ktorému nie je maloletá zverená do osobnej starostlivosti.

18. Vzhľadom k vyššie uvedenému odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu postupom podľa § 387 ods. 1, ods. 2 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

19. Pri rozhodovaní odvolací o trovách odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ustanovenie § 52 C.m.p.; dôvod na aplikáciu ustanovenia § 55 C.m.p. nezistil.

20. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods.2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).